



LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU2023 m. kovo 23 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Gedimino Sagačio ir Donato Šemo (pranešėjas), teismo posėdyje kasacinę rašytinio proceso tvarka išnagrinėję civilinę bylą pagal atsakovo L. G. ir M. B. kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. birželio 23 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės daugiabučių namų savininkų bendrijos „Žalias kiemas“ ieškinį atsakovams L. G. ir M. B. dėl atstovo išlaidų atlyginimo.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

- Kasacinėje byloje sprendžiama dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių daugiabučio gyvenamojo namo butų ir kitų patalpų savininkų pareigą apmokėti išlaidas bendrojo naudojimo objektams tvarkyti, atsisakymo už daugiabučio gyvenamojo namo bendrojo naudojimo objektų remonto (renovacijos) darbus tvarką bei civilinės atsakomybės sąlygas, aiškinimo ir taikymo.
- Ieškovė prašė teismo priteisti iš atsakovo solidariai 3543,01 Eur patirtų nuostolių atlyginimo, 5 procentų metines palikšanas nuo 3543,01 Eur už laikotarpį nuo 2019 m. birželio 3 d. iki teismo sprendimo visiško įvykdymo.
- Ieškovė nurodė, kad ji, kaip gyvenamojo namo (*duomenys neskelbtini*), butų ir kitų patalpų savininkų atstovė, 2017 m. birželio 1 d. su UAB „Montas“ sudarė statybos rangos sutartį Nr. 17/107, kuria užsakė ir pavedė šiai bendrovei atlikti 21 161,30 Eur sumos darbus, susijusius su nurodyto daugiabučio gyvenamojo namo fasado remonto. Pagal šią sutartį ieškovė įsipareigojo sumokėti 7000 Eur avanso ir su rangove atsisakyti per 10 dienų nuo tarpinių perdavimo–priėmimo aktų ir sąskaitų faktūrų pasirašymo, o už visus darbus su rangove atsisakyti per 45 dienas. 2017 m. rugpjūčio 31 d. 2017 m. rugsėjo 29 d. ir 2017 m. lapkričio 15 d. buvo pasirašyti darbų perdavimo–priėmimo aktai.
- 2017 m. gegužės 8 d. vykusio ieškovės bendrijos namo savininkų visuotinio susirinkimo metu buvo patvirtinta statybos ir remonto darbų lokalinė sąmata. Susirinkime dalyvavo ir nurodyto daugiabučio gyvenamojo namo savininkai – atsakovai. 2017 m. gegužės 8 d. visuotinis bendrijos namo savininkų susirinkimas ir jo metu priimti sprendimai nebuvo nuginčyti. Atsakovai ieškinio pateikimo dieną buvo neatšakaitę su ieškove už jiems priklausančią mokėti daugiabučio gyvenamojo namo renovacijos darbų dalį. Ši aplinkybė nustatyta ir Klaipėdos apylinkės teismo 2019 m. sausio 23 d. sprendime civilinėje byloje Nr. [e2-408-901/2019](#), kurioje atsakovai buvo įtraukti kaip tretieji asmenys. Iki patikslinto ieškinio šioje byloje pateikimo dienos atsakovai teismo priteistą skolą už renovacijos darbus sumokėjo. Nepaisant to, nurodytas Klaipėdos apylinkės teismo sprendimas buvo vykdomas priverstinai ir ieškovė netgi iš ieškovės buvo išieškota 7471,93 Eur, iš kurių pagrindinė 3928,89 Eur skola buvo padengta gavus lėšas iš atsakovo, o likusi 3543,01 Eur suma sudarė iš netesybų, patikimų, bylinėjimosi išlaidų ir vykdyto išlaidų. Šių išlaidų ieškovė nebūtų patyrusi, jeigu atsakovai būtų tinkamai ir laiku įvykdę savo pareigas. Šios ieškovės patirtos išlaidos yra jos tiesioginiai nuostoliai, kuriuos ji patyrė dėl to, kad atsakovai nevykdė savo pareigos laiku padengti ieškovės išlaidas namo renovacijos darbams apmokėti, t. y. žala, patirta dėl atsakovo netesėtų veiksmų.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

- Klaipėdos apylinkės teismas 2022 m. kovo 16 d. sprendimu ieškinį patenkino: priteisė ieškovei solidariai iš atsakovo 3543,01 Eur nuostolių atlyginimą, 5 procentų dydžio palikšanas nuo priteistos sumos nuo bylos iškėlimo teismui dienos (2019 m. birželio 3 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo ir 870 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
- Teismas nustatė, kad ieškovės gyventojų susirinkime vienbalsiai buvo nuspręsta pradėti namo renovaciją (tai patvirtina ir bylą pateikti 2017 m. gegužės 8 d. protokolai Nr. 7 bei gyventojų balsavimo sąrašas). 2017 m. birželio 1 d. buvo sudaryta statybos rangos sutartis dėl namo (*duomenys neskelbtini*), fasado darbų už 21 161,30 Eur. 2017 m. rugpjūčio 31 d., 2017 m. rugsėjo 29 d. ir 2017 m. lapkričio 15 d. buvo pasirašyti darbų perdavimo–priėmimo aktai. Atsakovams buvo siunčiamos 2017 m. liepos 7 d., 2017 m. rugsėjo 5 d., 2017 m. spalio 24 d., 2017 m. lapkričio 24 d. ir 2018 m. lapkričio 30 d. sąskaitos faktūros už namo renovacijos darbus. Iš 2019 m. birželio 3 d. daugiabučių namų savininkų bendrijos (toliau – ir DNSB) „Žalias kiemas“ klientų būklės išrašo matyti, kad atsakovo įsiskolinimas ieškovei buvo 2945,09 Eur. Iš ieškovės klientų apyvartos nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. spalio 30 d. matyti, jog atsakovai bendrijai sumokėjo 2852,53 Eur.
- Remonto darbų lokalinė sąmata buvo patvirtinta 2017 m. gegužės 8 d. vykusio DNSB „Žalias kiemas“ bendrijos namo savininkų visuotinio susirinkimo metu, jame dalyvavo ir atsakovai. Aplinkybė, kad atsakovai žinojo apie tai, jog už renovaciją turi mokėti etapai, patvirtino byloje pateiktos už atliktus renovacijos darbus sąskaitas faktūras, kurias jie gaudavo etapais po atliktų darbų, bei bylos nagrinėjimo metu apklausti ludytojai, bendrijos nariai, rangovės atstovas, kurie vienareikšmiškai patvirtino, jog didžioji dauguma gyventojų bendrijos per susirinkimą nusprendė ne kaupti lėšas, o už pastato renovacijos darbus sumokėti kiekvienas asmeniškai. Tai, kad atsakovams ši aplinkybė buvo žinoma, patvirtina ir tai, jog jie kreipėsi į banką dėl vartojimo paskolos remonto darbams atlikti. Be to, DNSB „Žalias kiemas“ klientų apyvartos duomenimis, atsakovai nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. spalio 30 d. sumokėjo ieškovei 2852,53 Eur, šią sumą mokėdami dalimis.
- Pirmosios instancijos teismas rėmėsi Klaipėdos apylinkės teismo 2019 m. sausio 23 d. sprendimu civilinėje byloje Nr. [e2-408-901/2019](#) (kurioje atsakovai dalyvavo kaip tretieji asmenys), kuriame konstatuota, kad administruojamo gyvenamojo namo (*duomenys neskelbtini*), buto Nr. (*duomenys neskelbtini*) savininkai (atsakovai) iki ieškinio pateikimo dienos nebuvo atsisakę su bendrija už jiems priklausančią mokėti dalį už renovacijos darbus. Teismas nusprendė, kad minėtoje byloje buvo nustatyti atsakomybės subjektas: teismas konstatavo, kad jeigu dalis administruojamo namo butų ir kitų patalpų savininkų neatšakaitė su bendrija už jiems priklausančią mokėti dalį už renovacijos darbus, šiuo atveju į bylą įtraukti tretieji asmenys L. G. ir M. B., tai bendrija privalo nedelsdama imtis priemonių dėl skolos iš tokių asmenų išieškojimo; to nepadarius iki bylos iškėlimo ar bylos nagrinėjimo metu, tai neatina iš bendrijos teisės kreiptis į mokesčių asmenis dėl skolos išieškojimo regreso tvarka.
- Teismas taip pat nustatė, kad minėtu sprendimu iš DNSB „Žalias kiemas“ ieškovei UAB „Montas“ priteista 3928,89 Eur skolos, 427,28 Eur delpinigių, palikšanas už priteistą sumą, 1046 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo, taip pat 400 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo trečiajam asmeniui L. G. Vykdyt skolos išieškojimą, statybos darbus atlikusiai bendrovei iš DNSB „Žalias kiemas“ buvo išieškota skola, delpiniginiai ir procesinės palikšanas, taip pat išieškotas sprendimo įvykdymo išlaidų atlyginimas.
- Pirmosios instancijos teismas, remdamasis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.761 straipsnio 5 dalimi, Klaipėdos apylinkės teismo 2019 m. sausio 23 d. sprendimu, konstatavo, kad ieškovė turi teisę reikalauti iš atsakovo solidariai atlygti bendrijos patirtas išlaidas, kurių atlyginimas priteistas civilinėje byloje Nr. [e2-408-901/2019](#) ir vykdomosiose bylose Nr. 0010/19/00824 ir 0010/19/00632, nes ieškovė jų nebūtų patyrusi, jeigu nebūtų buvę atsakovo netesėtų veiksmų (neveikimo), t. y. atsakovai netinkamai įvykdė savo pareigą atsisakyti su ieškove už namo renovacijos darbus, todėl jie privalo atlygti ieškovės dėl to patirtas 3543,01 Eur bylinėjimosi ir vykdyto išlaidas.
- Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi civilinę bylą pagal atsakovo apeliacinį skundą, 2022 m. birželio 23 d. nutartimi Klaipėdos apylinkės teismo 2022 m. kovo 16 d. sprendimą paliko nepakeistą.
- Apeliacinės instancijos teismas, ištyręs byloje esančius rašytinius įrodymus, nustatė, kad už ginčo daugiabučio gyvenamojo namo fasado remontą pagal pateiktą rangovės sąmatą balsavo to namo savininkai, taip pat ir atsakovai. Iš namo (*duomenys neskelbtini*) gyventojų paaiškinimų apeliacinės instancijos teismas taip pat nustatė, kad šiuo konkrečiu atveju ginčo daugiabučiam name esančių būstų savininkai, sprendžiami klausimą dėl išlaidų apmokėjimo tvarkos, tvirtinant bendrijos pasiūlytą fasado remonto projektą, sprendė ir klausimą, kaip bus apmokėtos patirtos remonto išlaidos ir, nusprendė daryti remontą pagal ieškovės pateiktą lokalinę sąmatą, gyventojai nutarė už remontą mokėti individualiai (asmeniškai) pagal pateiktas sąskaitas už atliktus darbus, o ne kaupti lėšas remonto darbams atlikti. Be to, byloje ludytojai taip pat patvirtino, kad remonto darbų sąmata buvo pakabinta koridoriuje, o sutartis gyventojams buvo išsiųsta elektroniniu paštu.
- Teismas nusprendė, kad šiuo konkrečiu atveju patys namo (*duomenys neskelbtini*) savininkai, vienbalsiai tvirtindami ieškovės pasiūlytą šio namo fasado remonto projektą pagal lokalinę sąmatą, nutarė ne kaupti lėšas šiems darbams, o mokėti individualiai pagal pateiktas sąskaitas, t. y. toks buvo daugiabučio namo savininkų susitarimas.
- Apeliacinės instancijos teismas pažymėjo, kad atsakovai nereiškė reikalavimo pripažinti negaliojančiais 2017 m. gegužės 8 d. vykusio susirinkimo sprendimus, taip pat neginčijo bendrijos narių priimtų sprendimų dėl namo remonto, neginčijo to, kad visi likę namo (*duomenys neskelbtini*) savininkai yra sumokėję už jau atliktus remonto darbus, pastato fasadas yra sutvarkytas, turto būklė pagerinta.
- Aplinkybė, kad atsakovams turėjo būti žinoma tiek mokėjimo tvarka, tiek bendra remonto kaina ir kokie faktiškai darbai buvo atliktami objekte, patvirtino ludytojų paaiškinimai, iš jų apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad atsakovai dalyvavo susirinkime, kai buvo priimtas susitarimas mokėti už atliktus darbus asmeniškai (individualiai) pagal pateiktas sąskaitas; atsakovai, tiek dalyvaudami susirinkime, tiek pritardami remonto, turėjo žinoti, kad turės sumokėti už suteiktas paslaugas. UAB „Montas“ direktorius papildomai nurodė, kad buvo vedamos derybos su atsakovu M. B., šis siūlė mokėti už remontą etapais, tačiau ginčo daugiabučio namo savininkai buvo pasirinkę mokėjimo būdą, todėl ieškovė, esant savininkų pritarimui, sudarė 2017 m. birželio 1 d. rangos sutartį, nustatė mokėjimo tvarką. Atsakovai ne tik neapmokėjo siunčiamų sąskaitų, bet ir Klaipėdos apylinkės teismo civilinėje byloje Nr. [e2-408-901/2019](#), teikdami atsiliepinį į UAB „Montas“ ieškinį, nurodė, kad statybos ir rangos sutartį jie gavo elektroniniu paštu, todėl apeliacinės instancijos teismas padarė labiau tikėtiną išvadą, jog šiuo atveju ieškovė, vykdydama butų (*duomenys neskelbtini*) savininkų valią, rangos sutartį sudarė tinkamai, atstovaudama interesams butų savininkų, kurie šiuo atveju nusprendė už atliktus darbus mokėti individualiai pagal jiems tenkančio turto dalį objekte, o ne rinkti kaupiamąsias lėšas šiems darbams atlikti ateityje, o atsakovai neabejotinai žinojo, kokiu terminu turės sumokėti už rangovės suteiktas paslaugas.
- Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad atsakovai Klaipėdos apylinkės teismo nagrinėtoje civilinėje byloje buvo įtraukti į bylą kaip tretieji asmenys, jie dalyvavo teismo procese, taigi, neabejotinai žinojo, kad rangovės reikiama reikalavimai bendrijai dėl skolos buvo faktinė atsakovo nesumokėta pinigų suma už jų naudai atliktus remonto darbus.
- Civilinėje byloje Nr. [e2-408-901/2019](#) teismo sprendimu buvo nustatytas atsakomybės subjektas ir nurodyta, kad jeigu dalis administruojamo namo butų ir kitų patalpų savininkų (šiuo atveju L. G. ir M. B.) neatšakaitė su bendrija už jiems priklausančią mokėti dalį už renovacijos darbus, tai bendrija privalo nedelsdama imtis priemonių dėl skolos iš tokių asmenų išieškojimo. Dėl to apeliacinės instancijos teismas nusprendė, kad atsakovų neveikimas, nesąžiningi veiksmai nulėmė ne tik bendrijos nuostolių teisiniame procese su UAB „Montas“ dėl skolos priteisimo, bet ir nuostolių vykdyto procese, atliekant priverstinį skolos išieškojimą. Atsakovai yra atsakingi už tai, kad bendrija patyrė nuostolių, nes tarp atsiradusių nuostolių ir atsakovo veiksmų yra priežastinis ryšys. Atsakovai, žinodami, kad yra atliekami jiems priklausančiam pastate fasado remonto darbai, žinodami, jog už atliktus darbus reikės sumokėti, ignoravo siunčiamas sąskaitas, todėl bendrija tapo atsakinga už atsakovo skolą UAB „Montas“, už atliktą atsakovams priklausančio turto pagerinimą faktiškai buvo vykdomas išieškojimas iš bendrijos lėšų. Pirmosios instancijos teismas pagrįstai taikė CK 6.761 straipsnio 5 dalį, kurioje nustatyta, jog įgaliojotas turi atlygti įgaliojiniui šiuo patirtą vykdyto pavidimą žalą, jeigu paties įgaliojimo veiksmuose nėra kaltės ir žalos neprivalo atlygti kiti už ją atsakingi asmenys.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

- Kasaciniu skundu atsakovai L. G. ir M. B. prašo panaikinti Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. birželio 23 d. nutartį ir Klaipėdos apylinkės teismo 2022 m. kovo 16 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą – ieškinį atmesti, priteisti bylinėjimosi išlaidų, patirtų kasaciniame teisme, atlyginimą. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
 - Bylą nagrinėję teismai, vertindami 2017 m. gegužės 8 d. vykusiam namo (*duomenys neskelbtini*) butų savininkų susirinkime priimto sprendimo turinį, plačiai aiškino iš jo butų savininkams kylančių pareigų turinį, netinkamai aiškino ir taikė civilinę atsakomybę reglamentuojančias materialiosios teisės normas, įskaitant ir įgaliojoto (atstovo) civilinę atsakomybę įgaliojiniui (atstovaujajam), taip pat daugiabučių namų savininkų bendrosios nuosavybės administravimo teisinius santykius reglamentuojančias materialiosios teisės normas ([CK 6.249 straipsnio](#) 1 dalį, [6.761 straipsnio](#) 5 dalį, [4.83 straipsnio](#) 4 dalį, Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymu (toliau – ir Bendrijų įstatymas) 11 straipsnio 1 dalį, 12 straipsnio 1 dalį, 14 straipsnio 6 dalies 10–11 punktus ir 8 dalį).
 - Teismai, besąlygiškai vadovaudamiesi ir formaliai kaip prejudicinių taikydami Klaipėdos apylinkės teismo 2019 m. sausio 23 d. sprendime civilinėje byloje Nr. [e2-408-901/2019](#) pateiktą išaiškinimą, pagal kurį atsakomybės subjektas laikytini toje byloje kaip tretieji asmenys dalyvavę L. G. ir M. B., nepagrįstai neatsižvelgė į nagrinėjamoje byloje nustatytą aplinkybių visumą. Minėtoje byloje buvo sprendžiamas DNSB „Žalias kiemas“ sutartinės civilinės atsakomybės klausimas UAB „Montas“, kylantis iš 2017 m. birželio 1 d. sudarytos rangos sutarties. Teismai neatsižvelgė į nagrinėjamoje byloje nustatytą aplinkybių visumą ir nepagrįstai netaikė [CK 6.253 straipsnio](#) 1 dalies ir 6.761 straipsnio 5 dalies, pagal kurias civilinė atsakomybė, įskaitant ir įgaliojoto civilinę atsakomybę įgaliojiniui, netaikoma, taip pat asmuo gali būti visiškai ar iš dalies atleistas nuo civilinės atsakomybės dėl nukentėjusio asmens veiksmų. Atsakovams neišreikšus valios dėl pritarimo statybos rangos sutartį nustatytoms atliktų darbų apmokėjimo sąlygoms, teisės aktų nustatyta tvarka nebuvo priimtas sprendimas dėl namo renovacijos

išlaidų apmokėjimo tvarkos, todėl atsakovams nekilo pareiga sumokėti už namo renovacijos darbus ieškovės pateiktose sąskaitose nustatytomis sąlygomis.

18.3. Teismai, suteikdami per didelę įrodomąją reikšmę ieškovės atstovų paaiškinimams bei liudytojų parodymams bei neįvertinę atsakovų į bylą pateiktų dalies rašytinių įrodymų ir jų nurodytų argumentų, netinkamai aiškino ir taikė bendrąsias įrodinėjimo ir įrodymų vertinimą reglamentuojančias proceso teisės normas. Byloje nėra jokių patikimų duomenų, patvirtinančių, kad dauguma namo (*duomenys neskelbtini*) butų savininkų 2017 m. gegužės 8 d. susirinkime būtų pritarę tokiai renovacijos darbų apmokėjimo tvarkai, kokia nustatyta statybos rangos sutartyje, o tai sudaro pagrindą priešiškai išvadai, negu padaryta skundžiamuose procesiniuose teismų sprendimuose, t. y. kad labiau tikėtina, jog 2017 m. gegužės 8 d. butų savininkų susirinkime nebuvo svarstomi klausimai, susiję su renovacijos apmokėjimo sąlygomis.

19. Atsiliepimo į atsakovų kasacinį skundą įstatymų nustatyta tvarka nepateikta.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl butų ir kitų patalpų savininkų pareigos apmokėti išlaidas bendrojo naudojimo objektams tvarkyti

20. Daugiau butų namo bendrojo naudojimo objektų nuosavybės teisę, butų ir kitų patalpų savininkų teises ir pareigas, naudojantis bendrąja nuosavybe, ir bendrosios nuosavybės teisės įgyvendinimą reglamentuoja [CK 4.82–4.85 straipsniai](#). [CK 4.83 straipsnio](#) 3 dalyje nustatyta, kad butų ir kitų patalpų savininkai (naudotojai) bendrojo naudojimo objektus privalo valdyti, tinkamai prižiūrėti, remontuoti ar kitaip tvarkyti. Su tuo susijusias išlaidas bendraturčiai privalo apmokėti proporcingai savo daliai ([CK 4.82 straipsnio](#) 3 dalis). Pagal [CK 4.75 straipsnio](#) 1 dalį, bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektas valdomas, juo naudojamas ir disponuojama bendraturčių sutarimu.
21. Kasacinis teismas yra nurodęs, kad daugiabučiuose namuose esančių butų, o kai tokiose namuose yra ir kitos paskirties patalpų, tai ir tų patalpų savininkai, kuriems butai ir kitos patalpos priklauso asmeninės nuosavybės teise, pagal [CK 4.82 straipsnio](#) 1 dalį dalyje nustatytą teisinį reguliavimą yra ir tuose namuose esančių bendrojo naudojimo objektų (namo bendro naudojimo patalpų, pagrindinių namo konstrukcijų, bendrojo naudojimo mechaninės, elektros, sanitinės-techninės ir kitokios įrangos) bendraturčiai. Daugiabučiai namai nuosavybės teise priklauso butų, o kai tokiose namuose yra ir kitos paskirties patalpų, tai ir tų patalpų savininkams (butai ir kitos paskirties patalpos priklauso asmeninės nuosavybės teise, o bendrojo naudojimo objektai – bendrosios dalinės nuosavybės teise) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2023 m. vasario 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-23-403/2023, 30 punktas).
22. Pagal [CK 4.85 straipsnio](#) 1 dalį sprendimai dėl bendrojo naudojimo objektų valdymo ir naudojimo priimami butų ir kitų patalpų savininkų balsų dauguma, jeigu įstatymuose nenumatyta kitaip, balsuojant savininkų susirinkime ([CK 4.85 straipsnio](#) 4 dalis) ar raštu ([CK 4.85 straipsnio](#) 7 dalis). Priimti sprendimai galioja visiems butų ir kitų patalpų savininkams (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. balandžio 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-197/2014).
23. Butų ir kitų patalpų savininkai daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdymą gali įgyvendinti tokiais alternatyviais būdais: gali būti steigiamas butų ir kitų patalpų savininkų bendrija, sudaroma jungtinės veiklos sutartis arba skiriamas bendrojo naudojimo objektų administratorius ([CK 4.83 straipsnio](#) 3 dalis).
24. Pagal [CK 4.85 straipsnio](#) 1, 8 dalyse nustatytą teisinį reguliavimą, butų ir kitų patalpų savininkų bendrija įgyvendina su bendrąja nuosavybe susijusius butų ir kitų patalpų savininkų sprendimus ir pavedimus, priimtus dėl bendrojo naudojimo objektų valdymo ir naudojimo, taip pat dėl naujų bendrojo naudojimo objektų sukūrimo ir disponavimo jais klausimų, atstovaudama butų ir kitų patalpų savininkams.
25. Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo 2 straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad daugiabučių gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų savininkų bendrija (toliau – bendrija) – ribotos civilinės atsakomybės pelno nesiekiantis juridinis asmuo, įsteigtas naudoti, valdyti, prižiūrėti bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektus arba juos sukurti bendrijos narių poreikiams, arba tenkinti kitus bendruosius poreikius. Pagal šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalį, bendrijos steigimo tikslas – įgyvendinti butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų teises ir pareigas, susijusias su jiems priklausančių arba kuriamų naujų bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektų valdymu, naudojimu ir priežiūra. Pagal Bendrijų įstatymo 21 straipsnio 2 dalį [CK](#), Bendrijų įstatyme ir kituose įstatymuose, teisės aktuose ir bendrijos statuose nustatytos butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų pareigos, susijusios su bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektų valdymu, naudojimu, priežiūra ir atnaujinimu, yra lygios neatsižvelgiant į tai, ar butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkai yra bendrijos nariai.
26. Nagrinėjamoje byloje teismų nustatyta, kad pastato (*duomenys neskelbtini*) (taip pat ir pastatų, esančių (*duomenys neskelbtini*)) butų ir kitų patalpų savininkai kaip bendrosios dalinės nuosavybės objektų valdymo formą pasirinko daugiabučio namo savininkų bendriją. Byloje taip pat nustatyta, kad 2017 m. gegužės 8 d. vykusio DNSB „Žalias kiemas“ visuotinio susirinkimo metu vienbalsiai buvo nutarta pritariti namų, esančių (*duomenys neskelbtini*), sienų renovavimo darbams pagal UAB „Montas“ pateiktą statybos ir remonto darbų lokalinę sąmatą. 2017 m. birželio 1 d. tarp UAB „Montas“ ir DNSB „Žalias kiemas“ buvo sudaryta statybos rangos sutartis, pagal kurią DNSB „Žalias kiemas“ užsėkė ir pavedė UAB „Montas“ atlikti, o UAB „Montas“ sutiko atlikti sutartyje nurodytus darbus, susijusius su daugiabučio gyvenamojo namo (*duomenys neskelbtini*), fasado remonto sutartyje nurodytomis sąlygomis, terminais ir tvarka. Darbai pagal šią sutartį buvo atlikti ir perduoti pagal 2017 m. rugpjūčio 31 d., 2017 m. rugsėjo 29 d. ir 2017 m. lapkričio 15 d. pasirašytus darbų perdavimo–priėmimo aktus. Dėl šių bylų nagrinėjusių teismų nustatytų aplinkybių ginčo nėra.
27. Atsižvelgdama į nurodytą teisinį reglamentavimą, kasacinio teismo praktiką ir byloje nustatytas aplinkybes, teisėjų kolegija konstatuoja, kad atsakovams, kaip namo bendrojo naudojimo objektų (nagrinėjamų atveju – pagrindinių namo konstrukcijų (šorinių namo sienų (fasado)) bendraturčiams, kilo pareiga proporcingai savo turimos nuosavybės daliai apmokėti išlaidas, susijusias šios bendrosios dalinės nuosavybės remonto.

Dėl atsisakymo už išlaidas, susijusias su bendrosios dalinės nuosavybės remonto, tvarkos nustatymo nagrinėjamoje byloje bei įrodinėjimo ir įrodymų vertinimo taisyklių, nustatant šią tvarką

28. Nagrinėjamoje byloje kilo ginčas dėl to, kokia tvarka bendraturčiai, taigi ir atsakovai, privalo atsisakaiti už atliktą namo fasado remonto.
29. Bylą nagrinėję teismai, nustatė, kad 2017 m. gegužės 8 d. vykusio DNSB „Žalias kiemas“ visuotinio susirinkimo metu vienbalsiai buvo nutarta pritariti namo sienų renovavimo darbams ir kad už namo fasado remonto pagal pateiktą rangovės sąmatą balsovo ir atsakovai, taip pat nustatė ir aplinkybę, kad name esančių būstų savininkai sprendė ir klausimą, kaip bus apmokėtos patirtos remonto išlaidos, ir nutarė, kad už remonto kiekvienas gyventojas (savininkas) mokės individualiai (asmeniškai) pagal pateiktas atliktų darbų sąskaitas.
30. Nesutikdami su šia teismų nustatyta aplinkybe dėl savininkų (bendraturčių) nustatytos atsisakaitymo tvarkos, atsakovai kasaciniame skunde teigia, kad tokia tvarka nebuvo nustatyta. Atsakovų teigimu, susirinkime buvo pritarta tik renovavimo darbams pagal pateiktą lokalinę sąmatą, bet toks pritarimas nėra pakankamas pagrindas konstatuoti pritarimą ir apmokėjimo tvarkai, o byloje nėra jokių patikimų duomenų, patvirtinančių, kad dauguma namo butų savininkų 2017 m. gegužės 8 d. susirinkimo metu būtų pritarę tokiai renovacijos darbų apmokėjimo tvarkai. Atsakovai taip pat remiasi [CK 4.85 straipsnio](#) nuostata, pagal kurią je neįpravalytys padengti išlaidų, dėl kurių je nėra davę sutikimo. Atsakovų teigimu, bylą nagrinėję teismai, nustatydami aplinkybę dėl atsisakaitymo už remonto darbų tvarkos, netinkamai taikė bendrąsias įrodinėjimo ir įrodymų vertinimą reglamentuojančias proceso teisės normas.
31. Minėta, kad 2017 m. gegužės 8 d. vykusio ieškovės narių visuotinio susirinkimo metu vienbalsiai buvo nutarta pritariti namo sienų renovavimo darbams pagal pateiktą lokalinę sąmatą, už tokį nutarimą balsavo ir atsakovai. Dėl šios aplinkybės ginčo nėra. Taigi, priėmus nutarimą dėl namo bendrojo naudojimo objekto, bendrosios dalinės teisės priklausančio namo bendraturčiams, taigi ir atsakovams, remonto darbų, kilo pareiga apmokėti išlaidas, patirtas atliekant šiuos darbus (žr. šios nutarties 27 punktą). Dėl to atsakovų teiginys, kad je neįpravalytys padengti išlaidų, nes nėra dėl jų davę sutikimo, nėra pagrįstas.
32. Byloje nustatyta, kad 2017 m. gegužės 8 d. vykęs ieškovės narių visuotinis susirinkimas buvo protokoluojamas, tačiau protokole nėra užfiksuotas susirinkimo sprendimas dėl atsisakaitymo už būsimus remonto (renovavimo) darbus tvarkos. Aplinkybė, kad namo butų savininkai priėmė ir sprendimą dėl atsisakaitymo už remonto darbų tvarkos, pagal kurią kiekvienas gyventojas (savininkas) turi mokėti individualiai (asmeniškai) pagal pateiktas sąskaitas už atliktus darbus, teismai nustatė kitų bylos duomenų pagrindu: liudytojų – bendrijos narių ir remonto atstovo – parodymams, kuriuos nusiunčiamos aplinkybėmis, kad remonto darbų sąmata buvo išsiųsta, o rangos sutartis buvo išsiųsta butų savininkams, taigi ir atsakovams, elektroniniu paštu, kad atsakovams buvo siunčiamos apmokėti sąskaitos už atliktus remonto darbus.
33. Pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksą (toliau – ir [CPK](#)) 176 straipsnio 1 dalį įrodinėjimo tikslas – teismo įsitikinimas, pagrįstas byloje esančių įrodymų tyrimu ir įvertinimu, kad tam tikros aplinkybės, susijusios su ginčo dalyku, egzistuoja arba neegzistuoja. Įrodinėjimo procesas vyksta [CPK](#) nustatyta tvarka ([CPK 176 straipsnio](#) 2 dalis). [CPK 177](#) straipsnyje nustatyta, kad įrodymai civilinėje byloje yra bet kokie faktiniai duomenys, kuriais remdamasis teismas įstatymų nustatyta tvarka konstatuoja, kad yra aplinkybės, pagrindžiančios šalių reikalavimus ir atsisakaitimus, ir kitokių aplinkybių, turinčių reikšmės bylai teisingai išspręsti, arba kad jų nėra (1 dalis). Faktiniai duomenys nustatomi šiomis priemonėmis: šalių ir trečiųjų asmenų (tiesiogiai ar per atstovus) paaiškinimais, liudytojų parodymais, rašytiniais įrodymais, daiktiniais įrodymais, apžintų protokolais, ekspertų išvadomis, nuotraukomis, vaizdo ir garso įrašais, padarytais nepažeidžiant faktinių įrodinėjimo priemonėmis (2 dalis).
34. Kasacinio teismo praktikoje nurodyta, jeigu galima pripažinti įrodymų, jeigu byloje esančių įrodymų pagrindu susiformuoja teismo įsitikinimas to fakto buvimu. Įrodymų vertinimas pagal [CPK 185](#) straipsnį reiškia, kad bet kokios ginčui išsprendi reikšmingos informacijos įrodomąją vertę nustato teismas pagal vidinį savo įsitikinimą. Teismai, vertindami šalių pateiktus įrodymus, remiasi įrodymų pakankamumo taisykle, o išvada dėl konkrečios faktinės aplinkybės egzistavimo daroma pagal vidinį teismo įsitikinimą, grindžiamą visapusišku ir objektyviu visų reikšmingų bylos aplinkybių išnagrinėjimu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2023 m. vasario 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-180-969/2021, 39 punktas ir jame nurodyta kasacinio teismo praktika).
35. Teisėjų kolegija, vadovaudamasi nurodytu teisiniu reglamentavimu bei kasacinio teismo praktika dėl įrodinėjimo taisyklių, pripažįsta teisėtą ir pagrįstą bylą nagrinėjusių teismų nustatytomis aplinkybėmis bei pateiktais argumentais padarytą išvadą apie bendraturčių sprendimą dėl atsisakaitymo už atliktus bendrąja daline nuosavybe esančio turto remonto darbus, pagal kurių už remonto kiekvienas gyventojas (savininkas) turi mokėti individualiai (asmeniškai) pagal pateiktas atliktų darbų sąskaitas. Pažymėtina, kad įstatymas nedraudžia bendraturčiams susitarti dėl bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektų pagriminų, remonto išlaidų apmokėjimo tvarkos ir žodžių. Nagrinėjamų atveju toks susitarimas nėra nugyntyas, todėl bendraturčiams jis yra privalomas.

Dėl atsakovų civilinės atsakomybės, pažeidus atsisakaitymo už bendrosios dalinės nuosavybės teisės objekto remonto išlaidas tvarką

36. Kasacinio teismo praktikoje konstatuota, kad daugiabučio gyvenamojo namo savininkų bendrija yra butų ir kitų patalpų savininkams atstovaujantis subjektas, steigiamas tam, kad įgyvendintų butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų teises ir pareigas, susijusias su jiems priklausančių arba kuriamų naujų bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektų naudojimu ir priežiūra. Atsižvelgiant į tai, kad daugiabučio gyvenamojo namo savininkų bendrija steigiamas tam, kad įgyvendintų butų ir kitų patalpų savininkų bendrosios dalinės nuosavybės teisės turinį sudarančias valdymo ir naudojimo teises, ji turi įgaliojimus atstovauti butų ir kitų patalpų savininkams šiose santykiuose (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. birželio 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. [e3K-3-243-695/2019](#), 28, 29 punktai ir juose nurodyta kasacinio teismo praktika).
37. Kasacinio teismo taip pat pažymėta, kad bendrojo naudojimo objektų savininkas yra ne bendrija, o butų savininkai, turintys disponavimo šiais objektais teisę. Šie asmenys privalo apmokėti išlaidas namui išlaikyti ir išsaugoti. Įgyvendinant šias teises ir vykdant pareigas, tarp butų savininkų, kaip bendraturčių, susiklosto vidiniai bendrosios dalinės nuosavybės teisiniai santykiai, o tarp bendrijos, kuri įgyvendina šių bendraturčių bendrąsias teises, pareigas ir interesus, susijusias su namo bendrojo naudojimo objektų valdymu ir naudojimu, ir trečiųjų asmenų – išoriniai bendrosios dalinės nuosavybės teisiniai santykiai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. gegužės 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. [e3K-3-220/2013](#)).
38. Nagrinėjamoje byloje pareikštu ieškiniu ieškovė, kaip butų ir kitų patalpų savininkams atstovaujantis subjektas, prašė atlygti jos patirtus nuostolius, susidariusius įgyvendinant butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų teises ir pareigas, susijusias su jiems priklausančio bendrosios dalinės nuosavybės teisės objekto naudojimu ir priežiūra: bendraturčių pavedimu sudarydama su rangove sutartį dėl namo fasado remonto darbų, atstovaudama bendraturčiams santykiuose su rangove, patyrusi nuostolių dėl to, kad atsakovai, būdami vieni iš objekto bendraturčių, laiku neapmokėjo bendrijos pateiktų sąskaitų remonto darbų išlaidoms padengti, dėl to ieškovė patyrė bylinėjimosi ir teismo sprendimo vykdymo išlaidų, rangovei kreipusis į teismą dėl atsisakaitymo pagal su ieškove sudarytą rangos sutartį.
39. Nagrinėjamoje byloje nustatyta, kad Klaipėdos apylinkės teismo 2019 m. sausio 23 d. sprendimu civilinėje byloje Nr. [e2-408-901/2019](#) š DNSB „Žalias kiemas“ ieškovei UAB „Montas“ priteista 3928,89 Eur skolos už atliktus darbus, susijusius su gyvenamojo namo (*duomenys neskelbtini*) fasado remonto pagal 2017 m. birželio 1 d. sudarytą rangos sutartį, 427,28 Eur depozitinę bei procesines palikanas nuo priteistos sumos. Minėtu sprendimu š DNSB „Žalias kiemas“ taip pat priteista 1046 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo ieškovei UAB „Montas“ ir 400 Eur išlaidų atlyginimo L. G., minėtoje byloje dalyvavusiai kaip trečiasis asmuo. Sprendime konstatuota, kad dalis administruojamo namo butų ir kitų patalpų savininkų, šiuo atveju L. G. ir M. B., su bendrija už jiems priklausančių mokėti dalį už renovacijos darbus neatsiskaitė.
40. Nagrinėjamoje byloje teismų nustatyta, kad atsakovų skola už gyvenamojo namo fasado remonto darbus 2019 m. birželio 3 d. buvo 2945,09 Eur; šią skolą atsakovai padengė šios bylos nagrinėjimo metu, t. y. iki 2019 m. spalio mėnesio. Vykdamas Klaipėdos apylinkės teismo 2019 m. sausio 23 d. sprendimu priteistų sumų išieškojimą, š DNSB „Žalias kiemas“ išieškojo vykdomo išlaidų atlyginimas. Dėl šių teismų nustatytų aplinkybių nagrinėjamoje byloje ginčo nėra.
41. Nagrinėjamoje byloje teismai bendrijos ieškinį tenkino, padarę išvadą, kad atsakovai, netinkamai vykdydami savo pareigą atsisakaiti su ieškove už namo renovacijos darbus, privalo atlygti dėl to ieškovės patirtas bylinėjimosi ir vykdomo išlaidas, šias išlaidas pripažindami ieškovės nuostoliais, patirtais dėl atsakovų neteisėtų veiksmų, o atsakovų neteisėtais veiksmams – pareigos atsisakaiti netinkamą vykdymą.
42. Minėta, kad daugiabučio gyvenamojo namo savininkų bendrija yra butų ir kitų patalpų savininkams atstovaujantis subjektas, įgyvendinantis butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų teises ir pareigas, susijusias su jiems priklausančių bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektų naudojimu ir priežiūra. Ir šiuose bendrosios dalinės nuosavybės teisinuose santykiuose atstovaujantis savininkų interesams santykiuose su trečiaisiais asmenimis. Taigi, tarp bendrosios dalinės nuosavybės subjektų – bendraturčių ir bendrijos – susiklosto pavedimo teisiniai santykiai.
43. [CK 6.721 straipsnio](#), reglamentuojančio įgaliojimo pareigas, 5 dalyje nustatyta, kad įgaliojimo turis atlygti įgaliojimo šio patirtą vykdamas pavedimą žalą, jeigu paties įgaliojimo veiksmuose nėra kaltės ir žalos neprivalo atlygti kiti už ją atsakingi asmenys.

44. Žala yra asmens turto netekimas arba sužalojimas, turėtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai), taip pat negautos pajamos, kurias asmuo būtų gavęs, jeigu nebūtų buvę neteisėtų veiksmų; piniginė žalos išraiška yra nuostoliai ([CK 6.249 straipsnio](#) 1 dalis).
45. Taigi, ieškovė, vykdamą daugiabučio gyvenamojo namo butų savininkų, kurie yra šio namo bendrojo naudojimo objektų (nagrinėjamu atveju namo išorinių sienų (fasado)) bendraturčiai, pavedimą atlikti šių objektų remontą, šio pavedimo pagrindu atstovaudama bendraturčiams santykiuose su rangovu ir dėl bendraturčių neteisėtų veiksmų patyrusi žalos, įgijo teisę reikalauti iš jų padarytos žalos atlyginimo.
46. Teisėjų kolegija, remdamasi nurodytu teisiniu reglamentavimu, kasacinio teismo praktika, bylą nagrinėjusių teismų nustatytais aplinkybėmis ir išdėstytais argumentais, konstatuoja, kad bylą nagrinėję teismai iš esmės tinkamai nustatė pagrindą taikyti atsakovams civilinę atsakomybę ir šios atsakomybės sąlygas.

Dėl pagrindo iš dalies atleisti nuo atsakomybės

47. Atsakovai kasaciniame skunde kelia klausimą dėl pagrindo atleisti juos nuo civilinės atsakomybės. Atsakovų nuomone, bylą nagrinėję teismai neįvertino jų nurodytų aplinkybių, ar pati ieškovė tinkamai vykdė pareigą atskiroje banko sąskaitoje kaupti ir administruoti lėšas, skirtas sumokėti už namo renovacijos darbus, ir ar pati neprisidėjo prie jos prašomų atlyginti nuostolių susidarymo.
48. Bendrųjų įstatymo 25 straipsnio, reglamentuojančio bendrijos lėšas, 3 dalyje nustatyta, kad bendrija, kaip ir kitų teisiinių formų bendrojo naudojimo objektų valdytojai, privalo turėti atskirą kaupiamųjų lėšų sąskaitą: visos butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų lėšos, esančios kaupiamųjų lėšų sąskaitoje, įskaitant lėšas, surinktas ir (arba) naudojamas pastato (pastatų) ar jo (jų) bendrojo naudojimo objektams atnaujinti, į apskaitą įrašomos ir tvarkomos kiekvienam daugiabučiam namui ir kiekvienam butų ir kitų patalpų (pastato) savininkui atskirai.
49. Bylą nagrinėjęs apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad namo gyventojai, nusprendę daryti remontą pagal pateiktą lokalinę samatą, nutarė už remontą mokėti individualiai (asmeniškai) pagal pateiktas sąskaitas už atliktus darbus, o ne kaupti lėšas remonto darbams atlikti. Iš šios teismų nustatytos aplinkybės darytina išvada, kad lėšos namo bendro naudojimo objektams atnaujinti, nagrinėjamu atveju namo fasado remontui (renovacijai), nebuvo kaupiamos. Taigi, įstatymo reikalavimas, pagal kurį butų ir kitų patalpų savininkų lėšos pastato (pastatų) ar jo (jų) bendrojo naudojimo objektams atnaujinti turi būti kaupiamos atskiroje sąskaitoje, bendrijoje nebuvo vykdomas. Ši aplinkybė sudaro pagrindą konstatuoti, kad ieškovė, neturėdama sukaupytų butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų lėšų būsimiems namo išorinių sienų (fasado) remonto darbams, sudarydama sutartį su rangove ir įsipareigodama sumokėti už darbus, prisiėmė riziką, kad bendraturčiai (butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkai) gali laiku, rangos sutartyje nustatytais terminais už šios darbus nesumokėti, neturėdami pakankamai lėšų ar dėl kitų priežasčių. Tai, kad ieškovė, sudarydama rangos sutartį, nebuvo sukaupusi lėšų mokėjimams už atliktus darbus, patvirtina pirmosios instancijos teismo nustatyta aplinkybė, jog ieškovė pripažino, kad pagrindinė skola rangovei buvo padengta, gavus lėšas iš atsakovių.
50. [CK 6.253 straipsnio](#) reglamentuojančio civilinės atsakomybės netaikymą ar atleidimą nuo civilinės atsakomybės, 1 dalyje nustatyta, kad civilinė atsakomybė netaikoma, taip pat asmuo gali būti visiškai ar iš dalies atleistas nuo atsakomybės dėl nukentėjusio asmens veiksmų. Nukentėjusio asmens veiksmai – tai veiksmai, dėl kurių kaltas pats nukentėjęs asmuo ir dėl kurių jam atsirado ar padidėjo nuostoliai; tai gali būti nukentėjusio asmens sutikimas, kad jam būtų padaryta žalos, arba rizikos prisiėmimas (to paties straipsnio 5 dalis).
51. Minėta, kad įgaliojimas turi atlyginti įgaliojiniui šio patirtą vykdant pavedimą žalą, jeigu paties įgaliojimo veiksmuose nėra kaltės ir žalos neprivalo atlyginti kiti už ją atsakingi asmenys ([CK 6.721 straipsnio](#) 5 dalis).
52. Šių byloje teismų nustatytų aplinkybių bei nurodyto teisinio reglamentavimo pagrindu teisėjų kolegija konstatuoja, kad yra pagrindas atsakovus iš dalies atleisti nuo civilinės atsakomybės tuo pagrindu, kad pati ieškovė žalą patyrė iš dalies dėl tos priežasties, jog, nevykdydama įstatymo reikalavimo kaupti savininkų lėšas pastato (pastatų) ar jo (jų) bendrojo naudojimo objektams atnaujinti bei prisiėmėda įsipareigojimus pagal rangos sutartį, prisiėmė ir riziką, kad šie įsipareigojimai nebus tinkamai įvykdyti. Teisėjų kolegija nustato, kad pačios ieškovės kaltės laipsnis dėl tokios rizikos prisiėmimo yra 50 procentų.

Dėl bylos procesinės baigties

53. Remdamasi šioje nutartyje išdėstytais argumentais teisėjų kolegija konstatuoja, kad bylą nagrinėję teismai iš esmės tinkamai nustatė ir įvertino bylos aplinkybes, reikšmingas atsakovų civilinei atsakomybei taikyti, tinkamai nustatė įstatymo nustatytas būtinausias tokios atsakomybės taikymo sąlygas. Tačiau teismai, nustatydami atsakovų atsakomybės apimtį, neįvertino byloje nustatytų reikšmingų aplinkybių, susijusių su pačios ieškovės kalte, turėjusia įtakos atsirasti ar padidėti nuostoliams, ir lėmusių pagrindą taikyti teisės normą, reglamentuojančią atleidimą nuo civilinės atsakomybės iš dalies. Šie pažeidimai lėmė iš dalies neteisėtų procesinių sprendimų priėmimą ir sudaro pagrindą skundžiamus sprendimus pakeisti, ieškinių tenkinant iš dalies ([CPK](#) 359 straipsnio 1 dalies 2 punktą).

Dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo

54. Panaikinus apeliacinės instancijos teismo nutartį ir pakeitus pirmosios instancijos teismo sprendimą, atitinkamai pakeičiamas bylinėjimosi išlaidų paskirstymas ([CPK 93 straipsnio](#) 1 ir 5 dalys).
55. Ieškovė prašė priteisti iš atsakovų solidarai 3543,01 Eur patirtų nuostolių atlyginimo, 5 procentų metinių palūkanų nuo 3543,01 Eur už laikotarpį nuo 2019 m. birželio 3 d. iki teismo sprendimo visiško įvykdymo. Kasacinis teismas nusprendė, kad ieškinius tenkinamas iš dalies priteisiant ieškovei DNSB „Žalias kiemas“ solidarai iš atsakovų L. G. ir M. B. 1771,50 Eur nuostolių atlyginimą, 5 procentus palūkanų nuo šios sumos nuo bylos iškėlimo teisme dienos (2019 m. birželio 3 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo bei 435 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo. Taigi kasacinis teismas konstatavo, kad tenkinta 50 procentų ieškovės reikalavimų. Pagal šias proporcijas kasacinis teismas perskirsto šalių patirtas bylinėjimosi išlaidas.
56. Byloje esantys duomenys patvirtina, kad apeliacinės instancijos teisme atsakovai, teikdami apeliacinį skundą, sumokėjo 80 Eur žyminį mokestį ir turėjo 700 Eur išlaidų už apeliacinio skundo surašymą, iš viso 780 Eur. Apeliacinės instancijos teismo nutartyje nurodyta, kad ieškovė duomenų apie patirtas bylinėjimosi išlaidas iki bylos išnagrinėjimo iš esmės pabaigos nepateikė. Byloje kasaciniam teismui nusprendus, kad tenkinta 50 proc. ieškinio reikalavimų, atsakovams iš ieškovės priteistina 390 Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimo.
57. Atsakovai už kasacinį skundą sumokėjo 80 Eur žyminį mokestį, taip pat prašė priteisti bylinėjimosi išlaidų, patirtų kasaciniame teisme, atlyginimą, tačiau įstatymo nustatyta tvarka nepateikė tai patvirtinančių įrodymų, todėl jų prašymas dėl advokato išlaidų atlyginimo negali būti tenkinamas ([CPK 93 straipsnio](#) 4 dalis), atsakovams iš ieškovės priteistina 40 Eur žyminio mokesčio, sumokėto paduodant kasacinį skundą.
58. Kasaciniame teisme pažyma apie išlaidas, susijusias su procesinių dokumentų įteikimu, nebuvo rengiama.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir 362 straipsnio 1 dalimi,

nutaria:

Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. birželio 23 d. nutartį panaikinti.

Klaipėdos apylinkės teismo 2022 m. kovo 16 d. sprendimą pakeisti ir šį sprendimą išdėstyti taip:

„Priteisti ieškovei daugiabučių namų savininkų bendrijai „Žalias kiemas“ (j. a. k. 300766532) solidarai iš atsakovų L. G. (a. k. *(duomenys neskelbtini)*) ir M. B. (a. k. *(duomenys neskelbtini)*) 1771,50 Eur (vieną tūkstantį septynis šimtus septyniasdešimt vieną Eur 50 ct) nuostolių atlyginimo, 5 procentus palūkanų nuo šios sumos nuo bylos iškėlimo teisme dienos (2019 m. birželio 3 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo, 435 (keturis šimtus trisdešimt penkis) Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.

Priteisti iš atsakovų L. G. (a. k. *(duomenys neskelbtini)*) ir M. B. (a. k. *(duomenys neskelbtini)*) po 132,75 Eur (vieną šimtą trisdešimt du Eur 75 ct) žyminio mokesčio į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (j. a. k. 188659752) biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą, įmokos kodas 5660.“

Priteisti atsakovams L. G. (a. k. *(duomenys neskelbtini)*) ir M. B. (a. k. *(duomenys neskelbtini)*) iš ieškovės daugiabučių namų savininkų bendrijos „Žalias kiemas“ (j. a. k. 300766532) 390 (tris šimtus devyniasdešimt) Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimo, ir 40 (keturiasdešimt) Eur žyminio mokesčio už kasacinį skundą.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai

Davidonienė

Sagatys

Donatas Šernas